

Hellendoorn, 23 januari 2021

Aan het College van B&W van de gemeente Hellendoorn
Postbus 200
7440 AE Nijverdal

Betreft: participatie en procedure energietransitie

Geacht college,

Allereerst wil Lokaal Hellendoorn haar waardering uitspreken aan het college inwoners en bedrijven actief te hebben betrokken bij de energietransitie. We hebben gezien dat inwoners actief aan de slag zijn gegaan, met elkaar plannen hebben gemaakt en de mogelijkheden in eigen dorp of buurtschap te onderzocht. De energiewerkgroepen hebben daarbij de inwoners van dorp of buurtschap betrokken.

Onze ervaring is ook dat er onrust ontstond in dorpen en buurtschappen omdat de uitgangspunten, de kaders en de vraag niet concreet was. Ook was de tijdsdruk hoog voor energiewerkgroepen en belemmerde corona de mogelijkheid om goed en breed te participeren met inwoners.

Vragen om inwoners meer tijd te geven werden volgens het college van Hellendoorn niet gehonoreerd door de RES Twente. Dit verbaast ons aangezien deze uitvoeringsorganisatie van Twentse gemeenten juist de aanpak in Hellendoorn zou moeten omarmen en de vraag voor meer tijd had moeten respecteren. Vele van maatschappelijk belang zijnde zaken waarbij draagvlak essentieel is worden momenteel uitgesteld. Ook het college gebruikt dit motief regelmatig en terecht. Desondanks hebben de meeste energiewerkgroepen met hard werken hun voorstel neergelegd bij het college.

De tijdsdruk is enorm, ook voor de gemeenteraad om een afgewogen besluit te kunnen nemen. Digitale interactie en besluitvorming doet onvoldoende recht aan de inzet van de energiewerkgroepen en aan het democratisch proces. We doen nogmaals een beroep op het college uitstel te betrachten.

Lokaal Hellendoorn maakt zich echter zorgen over de procedure tot besluitvorming door het college. Het college schrijft naar de werkgroepen (flyer september 2020) samen met de inwoners te willen komen tot een voorstel en het dorp een eigen richting kan kiezen, zonder beperkingen. De verantwoordelijk wethouder gaf 16 januari 2021 aan bij er RTV Oost de plannen van Egede, Hancate, Eelen en Rhaan over te nemen.

Lokaal Hellendoorn is met de wethouder van mening dat de inbreng van de energiewerkgroepen leidend moeten zijn mits er voldoende participatie heeft kunnen plaatsvinden. Lokaal Hellendoorn is ook van mening dat als de optelsom minder is dan de 71GWh dit een gegeven is die we als zodanig moeten accepteren en communiceren naar de RES Twente. Aanvullende maatregelen kunnen eventueel na de zomer (als er meer tijd en mogelijkheid is tot participatie) uitgewerkt worden.

Daarbij vragen we nieuwe technologische ontwikkelingen mee te nemen, de opbrengst van zon op daken en meer inzet op isolatie van woningen.

De gemeenteraad heeft jaren terug een participatieladder vastgesteld. Ons is niet helder op welke trede van de ladder de participatie van de energietransitie plaatsvindt en welk besluit de raad hierover heeft genomen.

We hebben de volgende vragen aan het college voor de raadsvergadering van 26 januari aanstaande:

1. Wat is de exacte procedure/het tijdsplan? Met andere woorden krijgen de energiewerkgroepen nog de mogelijkheid te reflecteren op het collegebesluit voordat de raad besluit? Hoeveel tijd krijgen ze hiervoor en op welke manier krijgen de energiewerkgroepen de mogelijkheid om te reflecteren? Wanneer wordt een opgave gedaan aan de RES Twente? Een inbreng in een (digitale) debatronde van de gemeenteraad vinden wij te beperkt gezien de impact van dit besluit.
2. Neemt het college 1 op 1 de voorstellen van de energiewerkgroepen over?
3. Kijkt het college daarbij naar initiatieven bij de grenzen tussen dorpen en gemeenten? Zijn er al dergelijke initiatieven bekend?
4. Wat doet het college indien de optelsom geen 71 GWh oplevert?
5. Op welke trede van de ladder werken we en welk besluit hebben we als gemeenteraad hierover genomen?
6. De raadswerkgroep duurzaamheid zal op verzoek van Lokaal Hellendoorn een informatiebijeenkomst organiseren over de gezondheidsrisico's van windmolens. Geeft u de raad de tijd deze te organiseren voordat u besluit over de plaatsing van windmolens?
7. Op dit moment is een enquête uitgezet onder de inwoners van Nijverdal, Hellendoorn en het dorp Hulslen. Welke waarde wordt er door de gemeente gehecht aan de uitkomsten van deze enquête, hoe worden de uitkomsten gewogen t.o.v. de uitkomsten van de energiewerkgroepen?
8. Deze vraag heeft betrekking op de brief met het kenmerk 2020-034866, hierin geeft u antwoord op de door Lokaal Hellendoorn gestelde vragen van 7 december 2020 i.r.t. Twence en de energietransitie. Allereerst dank voor de beantwoording van de vragen. Graag willen wij reageren op uw antwoord betreffende vraag 3.

De vraag luidt: Waarom worden deze gegevens (gegevens duurzame opwekking Twence) niet verwerkt in de warmte transitie en ons streven van 71GWh in 2030?

Uw antwoord luidt: De warmtetransitie en de RES-Twente betreffen verschillende opgaven. De warmtetransitie betreft de overstap naar een alternatieve warmtebron t.o.v. aardgas. Onze opgave binnen de RES-Twente is het realiseren van 71 GWh duurzaam opgewekte elektriciteit binnen de gemeente Hellendoorn in 2030.

In de warmtetransitie (de overstap naar een alternatief voor aardgas) is levering van warmte vanuit Twence voor de gemeente Hellendoorn niet haalbaar. De reden hiervoor is de te grote afstand tussen Hellendoorn en de locatie van Twence waar warmte wordt opgewekt.

Voor onze opgave binnen de RES-Twente geldt dat het aandeel duurzame elektriciteit dat Twence buiten onze gemeentegrens opwekt (via zonneparken), niet meetelt voor onze opgaven van 71 GWh.

In het Financieel Jaarverslag Twence 2019 lezen we het volgende: Met onze aandeelhouders en met Rijkswaterstaat is afgesproken dat we de duurzame energieprestatie van Twence naar rato van het aandeelhouderschap toerekenen aan alle aandeelhouders. De resultaten zijn gepubliceerd in de Klimaatmonitor van Rijkswaterstaat.

In de klimaatmonitor komen vervolgens bij de rapportage Hernieuwbare Energie naar Aandeelhouderschap Twence, waarin de volgende tabel is opgenomen:

Tabel 4: De hernieuwbare energie die vanuit Twence aan Hellendoorn wordt toegerekend voor de afgelopen 5 jaar.

	2015	2016	2017	2018	2019
Afvalverbrandings-installatie hern. elektriciteit aandeel gemeenten	27,8	33,2	33,5	37,1	36,5
Afvalverbrandings-installatie hern. warmte aandeel gemeenten	69,6	64,1	65,0	39,3	30,5
Biomassaverbranding met decentrale elektriciteitsopwekking hern. elektriciteit aandeel gemeenten	31,3	34,8	32,6	17,0	23,8
Biomassaverbranding met decentrale elektriciteitsopwekking hern. warmte aandeel gemeenten	0,0	0,0	0,0	53,1	79,4
Overig biogas hern. elektriciteit aandeel gemeenten	3,0	2,4	2,2	2,4	1,8
Overig biogas hern. warmte aandeel gemeenten	2,7	2,3	1,9	1,6	1,7
Zonnestroom aandeel gemeenten			0,2	0,7	4,1
Totaal hernieuwbare elektriciteit naar aandelen gemeenten	62,1	70,3	68,5	57,2	66,2
Totaal hernieuwbare warmte naar aandelen gemeenten	72,2	66,4	66,9	94,0	111,6
Totaal hernieuwbare energie naar aandelen gemeenten	134,3	136,7	135,4	151,2	177,8

Eenheid:

TJ

Ook lezen we in verschillende gemeentelijke stukken het volgende:

De activiteiten van Twence vinden in beginsel plaats binnen het grondgebied van de aandeelhouders. Als het aantoonbaar is dat het op een andere plek beter te realiseren is, kan hier van worden afgeweken, mits voor de aandeelhouders een positief effect bereikt kan worden ten aanzien van de milieudoelstellingen en mits de algemene vergadering hiermee instemt. De milieuprestaties die vanuit het gemeenschappelijke initiatief behaald worden, zullen ongeacht de locatie waar de activiteiten plaatsvinden, toegerekend worden aan alle aandeelhouders.

Daarnaast heeft Twence aangegeven dat de gemeente Hellendoorn over het jaar 2019 de volgende duurzame energieprestaties aan zichzelf mag toerekenen:

- 97,5 TJ (27 GWh) duurzame stoom/warmte
- 56,8 TJ (16 GWh) duurzame elektriciteit

Dan nu de vraag, hoe moeten we dit zien in relatie tot het door u gegeven antwoord?

Namens Lokaal Hellendoorn,

Jan Veneman
Gerard ter Horst
Frans Runneboom